SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 23 JUNI 1938

DAT WORDT EEN STRAFSCHOP TEGEN PLUTO

HET SPROOKJE DER VERGEET-MIJ-NIETJES

HET is al vele, vele jaren geleden. Toen waren er nog geen spoorwegen en geen stoomschepen en de trotse stromen baanden zich vrij 'n eigen weg, dwars door de heerlijk bloeiende natuur.

Het was nog in de tijd van ridders en burchten, van machtige koningen en opperhoofden.

En over de kinderen van een van die ridders uit vroeger eeuwen wil ik jullie dit sprookje vertellen.

Ridder Edelwit had slechts twee kinderen : een jongen en een meisje. Het jongetje heette Guno en het meisje Gunegilde.

Ze scheelden maar een jaar in leeftijd en leken op elkaar als twee droppelen water, zodat iedereen, die de kinderen ontmoette, dadelijk kon zien dat zij broer en zusje waren.

Guno was dertien en Gunegilde twaalf en ze deden niets liever dan samen door de heerlijk vrije bossen wandelen om er bessen te plukken, te luisteren naar het prachtige zingen der vogels of te kijken naar de snelle vaart van het schuimende water, dat zich door de ravijnen en de dalen van de wilde natuur een weg baande.

....ze deden niets liever dan samen door de heerlijk vrije bossen wandelen....

Heel ver van het slot waren ze nog nooit geweest, want ze waren nog te jong en hun opvoeding was nog lang niet voltooid. Ridder Edelwit was een strenge burchtheer en de kinderen zouden het zeker nooit hebben gewaagd een van zijn bevelen te overtreden of verder te gaan dan tot waar het gebied van hun heer en vader zich uitstrekte.

Maar dit gebied was trouwens ook uitgestrekt genoeg om elke dag nieuwe verrassingen te brengen. Op iedere wandeltocht wisten ze iets nieuws te ontdekken en steeds kwamen ze verrukt en opgetogen van hun tochten op de burcht terug.

Op zekere dag waren ze weer, zoals gewoonlijk, op zwerftocht gegaan. Ze waren geruime tijd de loop van de stroom gevolgd en het donderend geraas van het water had niet nagelaten een diepe indruk te maken op de beide kinderen.

Toen ze eindelijk op een plek kwamen waar de stroom zeer breed was, maar de oppervlakte van het water er vrij glad uitzag, gingen ze op een rotsblok zitten, om een poosje uit te rusten van de vermoeienissen van de tocht.

„Kijk," zei Gunegilde, terwijl ze wees naar het midden van de stroom, „daar ligt een eilandje. Wat zou het heerlijk zijn daarheen te roeien."

„Het is gevaarlijk," meende Guno, „want de stroming is sterk, zuster, en onze roeiboten zijn smal en slaan gemakkelijk om."

„Jij kunt toch zwemmen," zei Gunegilde trots.

„Dat kan ik," zei de jongen opgewekt. „En volgend jaar mag jij het ook leren. Wie niet kan zwemmen moet nooit te dicht bij het water komen."

„Zou jij van hier tot bij dat eiland kunnen zwemmen ?" vroeg Gunegilde.

„Gemakkelijk," zei Guno. „Ik wed dat het niet meer dan vijftig meter is en vorige week heb ik honderd meter gezwommen zonder dat ik moe werd. Maar vader wil niet dat ik zwemmen ga zonder toezicht. Vader zegt dat het te gevaarlijk is, vooral in stromend water. Er zijn verraderlijke kuilen en kolken, waarin een jongen als ik gemakkelijk kan verdrinken."

„Wat een mooi eilandje," zuchtte Gunegilde.

Ze spraken er verder niet meer over, maar Guno mat telkens en telkens weer de afstand van de oever tot bij het eilandje. Het was of hem iets dwars zat. Enige tijd hield hij zich onledig met het werpen van kleine keien en zijn ogen glommen van genoegen, telkens als een welgemikte kei midden op het eilandje terechtkwam en een troep wilde vogels opjoeg.

„We hebben nog geen bloemen geplukt," zei Gunegilde plots.

„Nee," zei Guno, „dat komt, omdat we nog geen nieuwe soorten hebben ontmoet. We kunnen niet altijd met dezelfde bloemen terugkeren op de burcht, want dan lacht Donald — de oude burchtwachter — ons uit."

„Ik zou zo graag eens met een bos bloemen aankomen, waarvan hij niet eens de naam kent," zei Gunegilde opgewonden. „Zou hij heus álle bloemen kennen die in de omgeving groeien ?"

„Ik vrees van wel," zei Guno. „Niettegenstaande al onze moeite hebben wij niets nieuws kunnen vinden en we zijn toch al langs zoveel verschillende wegen gezworven. Ik wed dat Donald wel weet waar zeldzame bloemen staan, maar het ons niet wil vertellen. Laatst zei hij nog, dat we niet alleen moeten rondwandelen,

maar dat we ook moeten leren iets te zien in de natuur.

Gunegilde knikte, maar gaf geen antwoord. Haar aandacht scheen op dit ogenblik getrokken door iets aan de oppervlakte van de stroom. Het leek, zo op een afstand gezien, op een bosje groen met blauw en het danste zachtjes op en neer met de stroming. Het meisje liep tot vlak bij het water, zodat Guno, geschrokken, haar bij de arm greep en terughield.

„Wat is het?" vroeg hij ongerust.

„Kijk," riep het meisje wier gelaat nu heel rood zag van opwinding, „kijk, is dat geen bos bloemen? Die bloemen hebben we hier nog nergens gezien. Waar zouden die vandaan komen?"

Guno keek nu op zijn beurt. Het waren inderdaad bloemen die daar op vrij grote afstand dreven. Hij kende ze evenmin.

„Die heeft Donald ook nog nooit gezien," zei hij, „dat weet ik zeker. Ze groeien niet in de omgeving en hebben waarschijnlijk al een verre reis achter de rug. Van dat eilandje af zouden we ze gemakkelijk hebben kunnen bemachtigen en meenemen naar de burcht. Wat zou vader trots zijn, als we 'n bos van die bloemen meebrachten."

Hand in hand stonden ze te kijken naar het dansende bosje. Het zou niet lang meer duren of de stroming zou het hebben meegevoerd. Guno keek stroomop. Nee, er waren niet méér van die bosjes te ontwaren. Nergens. Dat was de enige kans. De afstand was niet groot.... twintig, dertig meter misschien. Heen en weer, zestig meter op zijn hoogst.

Maar....

Daar was het verbod van ridder Edelwit.

Gunegilde's handje drukte krampachtig de hand van Guno. Het was alsof ze voelde wat er in den jongen omging.

„Het is een enige kans," zei Guno, „en vader zou het zeker goed vinden. Laatst zei hij immers nog: een echte ridder weet altijd zijn zelfbeheersing te bewaren, zodat hij zichzelf een goed oordeel kan vormen over de omstandigheden waarin hij zich bevindt. Het is een buitengewone omstandigheid, Gunegilde. Het zou bijna een misdaad zijn ze niet te benutten."

....had Guno zijn fluwelen jasje al uitgetrokken....

Gunegilde beet op haar onderlip. En nog voordat zij iets had kunnen zeggen had Guno zijn fluwelen jasje al uitgetrokken, zijn schoentjes in het gras gezet en dook hij met een opgewekte blijde kreet in het water.

Een meter of drie van de kant kwam hij boven en zwaaide lachend naar zijn zusje, dat hem, de handjes op het hart gedrukt, angstig gadesloeg.

Guno was inderdaad een goed en geoefend zwemmer en de vrij sterke stroming scheen hem niet veel last te veroorzaken. Hij zwom nu achter het bosje bloemen aan, bereikte het weldra en stak het triomfantelijk in de hoogte. Toen ving hij de terugtocht aan.

Nauwelijks had hij drie, vier meter gezwommen of Gunegilde liet een gil horen. Zij zag zijn gelaat plotseling verbleken. Hij stak beide armen in de hoogte en plots hoorde het meisje de doordringende kreet: Vergeet mij niet! Vergeet mij niet!

Toen waren de armen en de handen, die het bosje bloemen hielden, weg onder de oppervlakte en de stroom zong verder zijn woelig lied van ongekende verten en diepten.

Gunegilde stond nog steeds als versteend bij de oever, toen bewoners van de burcht, ongerust geworden door het lang uitblijven der kinderen, op zoek waren gegaan. Snikkend vertelde ze wat er was gebeurd en men ging onmiddellijk op zoek.

Men vond den kleinen ridder de volgende morgen op een lage kant aan de rivier. Zijn gelaat zag er vreedzaam uit en zijn kleine witte handjes hielden het bosje onbekende bloemen nog steeds omklemd.

Ridder Edelwit stond bij de kleine baar en met ernstig, bleek gelaat legde hij het bosje bloemen, waarvan ook Donald de naam niet wist, op de borst van zijn kleinen jongen.

En toen hij zich bukte, hoorden allen die in de nabijheid stonden hem zeggen: „Uw naam zal Vergeet-mij-niet zijn."

En zo — vertelt het sprookje — zijn de aardige lieve blauwe bloempjes, met hun heldere hartjes, aan een naam gekomen, die ze tot op de dag van heden hebben behouden.

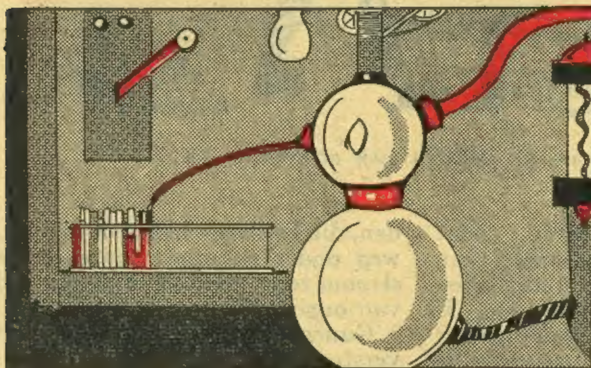
V. LATTE

Men vond den kleinen ridder de volgende morgen op een lage kant aan de rivier.

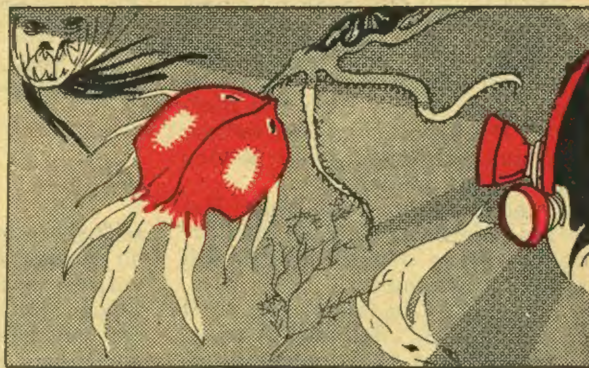

SAN MIN

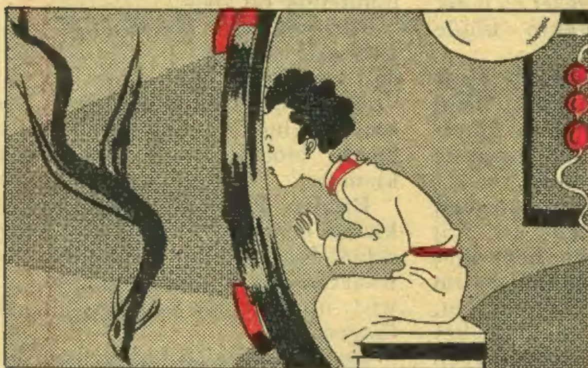
DE STAD ONDER ZEE

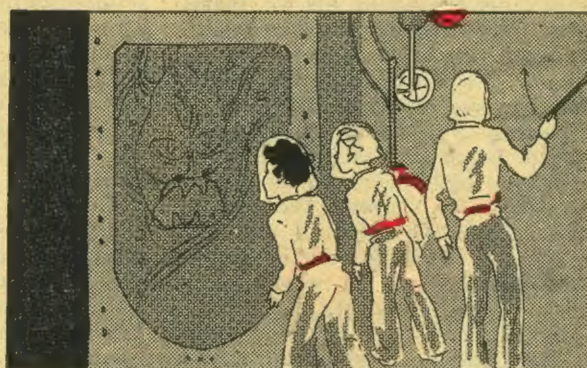
55. In de kogel bevonden zich ook stalen flessen. Er waren knopjes en hefboompjes, maar de jongens durfden niets aan te raken.

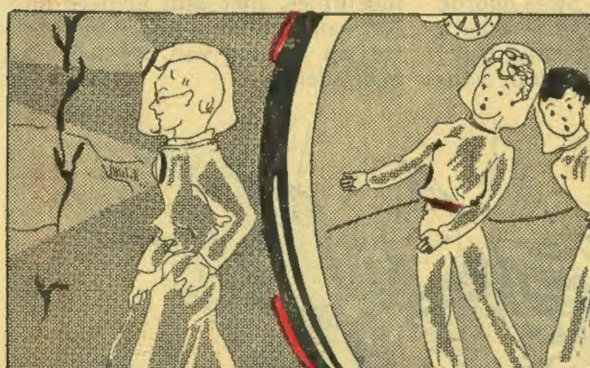
56. Ze zonken hoe langer hoe dieper. Vreemde dieren speelden in de lichtkegels en een paar schoten zelfs tot tegen de dikke ruiten.

57. De professor keek alle instrumenten na. Het dalen hield op. Een zacht stootje en de kogel lag op de bodem van het tafelland.

58. Er werd een hefboompje overgehaald. Een deur draaide open en de jongens keken tegen een muur van donker water. Het leek bepaald griezelig.

59. Professor Klein ging voorop en Ben en Frans volgden, daar ze allemaal door een stevige kabel met elkaar waren verbonden.

60. De kabel was hol en zo konden ze nu elkaar horen en met elkaar spreken. Voetje voor voetje schuifelden ze voort over dit geheimzinnige terrein.

LINNAEUS.

VELE BEROEMDE MANNEN HEBBEN DE EEUWEN DOOR NEDERLAND BEZOCHT. DAARONDER MOET OOK *LINNAEUS* GEREKEND WORDEN, DIE JUIST TWEEHONDERD JAREN GELEDEN, IN 1738, HOLLAND WEER VERLIET. *KAREL VAN LINNÉ* (ZIJN EIGENLIJKE NAAM) WAS TOEN 31 JAAR OUD, MAAR REEDS EEN BEROEMDHEID. DE BEFAAMDE *BOERHAVE*, DIE IN LEIDEN PROFESSOR WAS, HAD EEN GROTE ACHTING VOOR DEN ZWEEDSEN JONGEMAN, DIE VOORAL VAN PLANT EN KRUIDKUNDE ZOVEEL WIST. *LINNAEUS* HEEFT FEITELIJK AAN DE PLANTEN HUN WETENSCHAPPELIJKE NAAM GEGEVEN. IN HOLLAND IS HIJ HUISARTS GEWEEST BIJ EEN RIJK MAN, *CLIFFORD* GENAAMD, DIE HEM TEVENS AANGESTELD HAD ALS OPZICHTER OVER ZIJN HEERLIJKE TUIN „*DE HARTECAMP*" BIJ HAARLEM.

EEN REDDINGSGORDEL

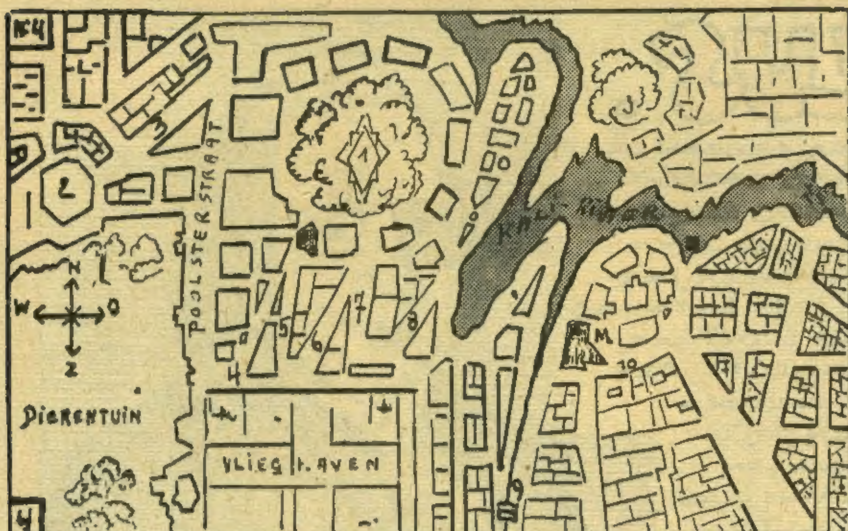
N' ZEKERE MENEER *TRAUGOTT BECK* IN NEW-YORK HEEFT DIT EIGENAARDIGE PAK VAN LICHT METAAL UITGEVONDEN TER VERVANGING VAN DE REDDINGSGORDEL VOOR SCHIPBREUKELINGEN. HET VOORDEEL VAN DEZE REDDINGSBOEI IS, DAT MEN VOEDSEL EN WATER MEE KAN NEMEN EN DAT MEN ZICH NIET ZOO GAUW VERWONDT AAN ROTSIGE PUNTEN OF IETS DERGELIJKS. DEZE REDDINGSCOSTUMES ZIJN FELROOD GESCHILDERD. VOOR ZOVER WIJ WETEN, ZIJN ZE NOG NIET BEPROEFD!

'S LANDS WIJS, 'S LANDS EER.

IN VERSCHILLENDE STREKEN VAN DE WERELD DRAGEN DE MOEDERS HAAR KLEINE KINDEREN OP VERSCHILLENDE WIJZEN, HETZIJ OP DE RUG, OFWEL IN EEN DOEK LANGS DE ZIJ. DE INDIAANSE VROUWEN IN MEXICO NEMEN HAAR KIND MET ZICH MEDE OP HET HOOFD IN EEN DAARTOE APART VERVAARDIGDE HOED.

BONT ALLERLEI

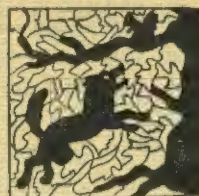
1. Bolsplein — 2. Balifontein — 3. Balistraat — 4. Lombokstraat — 5. Priokstraat — 6. Bankastraat — 7. Obistraat — 8. Kalistraat — 9. Pontonbrug — 10. Kaliplein. — ■ Veerhuisje — M. Koloniaal museum.

Spoorzoekers No. 4

Jaap en Joep hebben hun vriendje beloofd, hem een bezoek te brengen in zijn stad en tezelfder tijd een prachtige bloem mee te brengen. Ze hebben hun vriendje gemist aan 't station en zwerven thans door de stad. Ze staan op het Bolsplein en gaan vandaar naar de Balifontein, daarna door de Balistraat en terug door de Poolsterstraat tot aan de vlieghaven. Ze zien echter niemand, trekken weer noordwaarts door de Lombokstraat, de Priokstraat, de Bankastraat en de Obistraat en besluiten dan, door de Kalistraat gaande, de linkeroever van de Kalirivier in noordelijke richting te volgen. Helemaal in 't noorden buigen ze om het huizenblok om naar links, komen weer naar het zuiden en volgen de Kalirivier tot aan de pontonbrug, die ze oversteken. Aan het veerhuisje gekomen, herinneren ze zich, dat hun vriendje iets heeft gezegd over 't koloniaal museum op het Kaliplein en, zuidelijk gaande, begeven zij er zich heen en ontmoeten hun vriendje inderdaad op dat plein. Hoe was de naam van de bloem, die ze meebrachten? Trek nu met potlood de aangegeven weg en de lijnen zullen de naam vormen.

Oplossingen vorig nummer

KRIJGEN IS DE KUNST

RAADSELRIJMPJE

Lucht-ha-ven.

DRIE-WOORDEN-REBUS 29

1. Schoorsteen (Sch-oor-s-teen).
2. Poesjenel (Poes-je-nel(k)).
3. Waanzinnig. (W-aan-z-in-n-ig).

WAAR IS DIE VISSER?

Drie-woorden-rebus 30

Het eerste heeft betrekking op iets dat het midden houdt tussen jong en oud. Het tweede betekent een vogel, behorend tot de orde der steltlopers. En het derde is een plaats waar de belastingen op het vervoer worden betaald.

Ladderraadsel

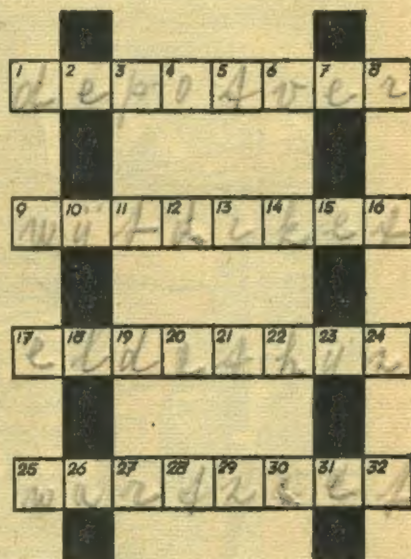
De omschrijving van de woorden, die we je vragen, staat hieronder. Vóór elke omschrijving zie je een rij getallen staan. Elk gevraagd woord bestaat uit zoveel letters als er getallen staan. Als je dit goed begrijpt, dan zie je, dat dan het eerste woord 4 letters moet tellen, het volgende woord drie en dat het laatste woord (het langste) niet minder dan 10 letters tellen moet.

En dan zet je de letters nauwkeurig in de hokjes waar ze thuis horen. Als alle woorden dan gevonden zijn en alles netjes is ingevuld, lees je een bekend spreekwoord op de 4 horizontale lijnen.

Hier komt de omschrijving:

22-4-17-12: zetten de mensen op het hoofd.

1-10-14: bouwt men om het land tegen de zee te beveiligen.

24-25-26-27-28: een heel donkere kleur.

21-23-19: je moet steeds zorgen overal op... te zijn.

6-7-16-13-8: Jan had vergeten de..... van zijn schoen vast te maken, daarom struikelde hij en viel.

14-18-4-14: voorwerp waar je op kunt zien, hoe laat het is.

9-20-5-2-8: Iedere morgen schreeuwde Piet moord en brand hij was bang voor.....

29-9-20-27-11-15-3-30-31-32: Een bekend zwart persoontje.

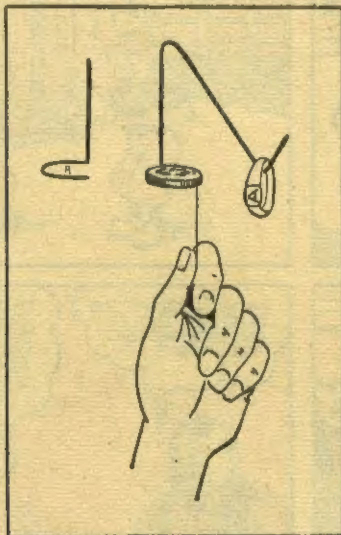
DRIE AARDIGE TRUCJES

BALANCEREN OP DE PUNT VAN EEN STUKJE IJZERDRAAD OF EEN SPELD

Voor dit trucje heb je niet zo heel veel nodig, alleen het volgende: een muntstukje, een ring van ongeveer hetzelfde gewicht als het muntstukje, een stevig stukje ijzerdraad, dat je echter gemakkelijk kunt ombuigen en een flinke hoedespeld.

Het trucje bestaat hierin, dat men het geldstukje laat balanceren op de punt van de hoedespeld. (Natuurlijk kun je ook een heel dunne breinaald nemen of iets anders, dat heel dun en scherp is.) Hoe speel je dat nu klaar? Je begint met het stukje ijzer- of koperdraad te buigen in de vorm zoals A aangeeft. In het aldus gevormde haakje klem je nu het geldstukje stevig vast. Het andere eind buig je zo om, dat je 'n soort hanger hebt, waaraan je de ring kunt bevestigen.

Dan komt het er alleen maar op aan, precies het punt te vinden waar je het hele apparaatje in evenwicht kunt houden op de top van de speld. Dat moet je natuurlijk zoeken, maar na een beetje oefening en met wat geduld heb je dat punt gauw genoeg gevonden. Probeer het maar eens.

HOE TOVERT MEN GELD TE VOORSCHIJN?

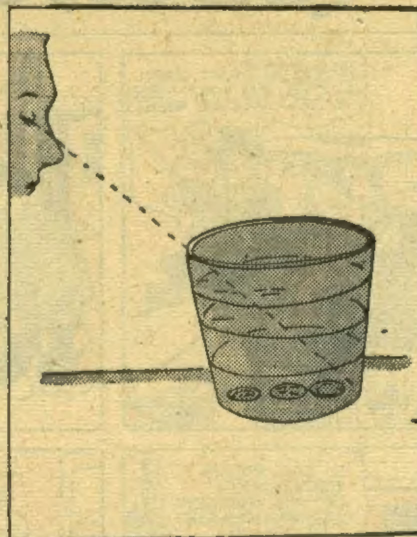
Hiervoor heb je nodig: een glas, water en drie geldstukjes.

Die drie geldstukjes leg je netjes in een rijtje op de bodem van het lege glas.

Nu plaats je den toeschouwer, voor wien je wil toveren zó, dat hij precies over de rand van het glas kan kijken en.... maar één geldstukje ziet. De toeschouwer blijft nu staan, waar hij staat. Dan giet je een beetje water in het glas en door de weerschijn komt nu ook het tweede muntstukje te voorschijn. Weer doe je 'r wat water bij en ook het derde stukje is verschenen.

Wanneer je nu van tevoren het punt bepaalt, waar de toeschouwer moet staan en vervolgens kijkt, hoeveel water je 'r telkens moet bijgieten om het muntstukje te voorschijn te toveren en een dun streepje op het glas maakt, kun je 'n vlotte voorstelling geven van dat getover.

Je moet echter letten op één voorwaarde en die is: dat je het water uiterst voorzichtig in het glas giet. Doe je dat niet, dan wordt de ligging der geldstukjes verstoord en loopt de proefneming op niets uit. Een beetje oefenen en dan gaat het vanzelf.

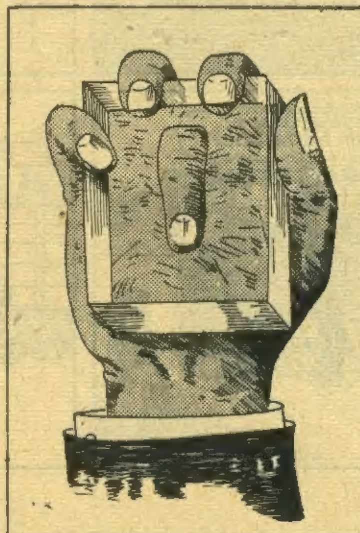
EEN VINGER IN EEN DOOSJE

Dit is een heel oud, maar toch nog altijd verrassend trucje.

Hiervoor heb je niets anders nodig dan een doosje en een beetje watten.

In de achterkant van het doosje maak je een flink gat. Je steekt er je middenvinger door en laat hem op de watten rusten, die je te voren in 't doosje hebt aangebracht. Dan duw je de watten nog wat stevig rondom je vinger, zodat men niets van een opening kan bemerken. Als je dan aankondigt, dat je 'n losse vinger in je zak hebt, zal iedereen wel nieuwsgierig zijn om dat „wonder" te zien. Je hebt het doosje in je zak, maar je vinger zit natuurlijk al op zijn plaats, als je het doosje te voorschijn haalt.

Je doet voorzichtig het deksel open en.... inderdaad, daar op de watten ligt 'n losse vinger. Wanneer je die vinger dan hier en daar een kleurtje geeft, kan het effect nog worden verhoogd. Het is 'n trucje, dat altijd goed inslaat, vooral als 't doosje goed van te voren is geprepareerd. Maar natuurlijk moet je het doosje niet laten rondgaan om de vinger te laten bekijken.

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB

ALS OPPASSER!

13.

